

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DOM
2010-05-20
meddelad i
VÄXJÖ

Mål nr M 3745-09

KOMMUNSTYRELSEN LUND	
2010 -05- 2 0	
Diarie nr	Diarieplansbeteckn.
KS 0041/10	26

SÖKANDE

1. Gunilla Tham Milburne
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm

2. Vollrath Tham
Ulrikagatan 15
115 23 Stockholm

3. Hans-Guido Ådal
Önnerupsvägen 5
227 63 Lund

4. Sebastian Tham
Ulrikagatan 15
115 23 Stockholm

5. Carl Johan Wachtmeister
Trollebergs gård
245 61 Staffanstorp

6. Knut Wachtmeister
Trolleberg 1
245 61 Staffanstorp

Ombud för 1-6: David Reuterskiöld
Ekologgruppen i Landskrona AB
Järnvägsgatan 19 B
261 32 Landskrona

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken för omledning av Höje å, Lunds och Staffanstorps kommuner, Skåne län

Ao: 91

x: 61178281

y:1331712

Dok.Id 147778

Postadress
Box 81
351 03 VÄXJÖ

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-868 00
E-post: miljodmstolen.vaxjo@dom.se

Telefax
0470-868 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

DOMSLUT

Tillstånd

Miljödomstolen lämnar sökandena tillstånd till vattenverksamhet enligt miljöbalken att inom fastigheterna Värpinge 15:1, 15:4, Lunds kommun samt Trolleberg 1:1, Staffantorps kommun

- genom upprensning och urgrävning restaurera en tidigare igenlagd, ca 780 m lång meandrande sträcka av Höje å på sträckan 0/040 – 0/820,
- anlägga ett reglerbart dämme i befintlig åfåra strax nedströms förgreningspunkten till de båda åfårorna vid sektion 2a, för att omleda ett delflöde i Höje å till den återställda åsträckan,
- fylla igen ca 5-10 m av befintlig åfåra vid sektion 4a, som idag förbinder de båda huvudfårorna, upp till nivån +5,90,
- anlägga två valvbroar; en över den återställda åsträckan och en över befintlig åfåra vid sektion 0/150 resp. 0/760.

Tillståndshavarna medges rätt att vid dämnet sektion 2a med planksättar fritt reglera tröskelnivån på den reglerbara delen av dämnet inom intervallet +4,78 m till +5,35 m.

Villkor

Som villkor för tillståndet gäller följande.

1. Arbetena och den framtida vattenregleringen ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökandena angett eller åtagit sig i målet, såvida inte annat framgår av denna dom.
2. Urgrävningen av den restaurerade åfåran ska utföras med bibehållande av en barriär av nuvarande marknivå mot Höje å. Efter avslutade grävningsarbeten öppnas den restaurerade åfåran först i nedströmsändan och därefter i uppströmsändan.
3. Uppbyggnad av dämmen och brofundament ska så långt möjligt ske i torrhet.
4. Under byggskedet ska ett kontinuerligt flöde upprätthållas i Höje å.
5. Arbetena ska utföras så att betongslam och andra giftiga ämnen inte kommer ut i vattendraget.

6. I den mån sten och grus läggs ut ska det översta lagret bestå av natursten eller naturgrus.
7. Det reglerbara dämnet ska utföras så att fiskpassage blir möjlig. Dessutom ska dämnet förses med ett bottenutskov med en diameter av minst 400 mm.
8. Sökandena ska, innan arbetena påbörjas, upprätta ett förslag till kontrollprogram för såväl byggnadstiden som drifttiden och ge in detta till tillsynsmyndigheten, inom den tid som myndigheten bestämmer.

Delegerade frågor

Miljödomstolen överlåter enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa ytterligare villkor rörande

- åtgärder för fiskpassage vid dämme
- kontroll

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljödomstolen godkänner den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Arbets tid

Den tid inom vilken de i denna dom tillståndsgivna arbetena för vattenanläggningar ska vara utförda bestäms, med stöd av 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken, till fem (5) år efter det att denna dom vunnit laga kraft, vid risk att tillståndet annars förfaller.

Oförutsedd skada

Anspråk enligt 24 kap. 13 § miljöbalken på grund av oförutsedd skada ska för att få tas upp till prövning framställas till miljödomstolen inom tio (10) år från utgången av den ovan angivna arbetstiden.

Prövningsavgift

Miljödomstolen ändrar inte den med stöd av 3 kap. förordningen (1998:940) om avgift för prövning och tillsyns enligt miljöbalken fastställda avgiften för målets

prövning. Det åligger sökandena att betala i 25 kap. 8 § miljöbalken angivna kostnader för målets behandling vid miljödomstolen.

Verkställighet

Tillståndet får tas i anspråk omedelbart.

YRKANDEN

Ägarna till fastigheterna Värpinge 15:1, 15:4, Lunds kommun samt Trolleberg 1:1, Staffantorps kommun yrkar tillstånd enligt miljöbalken

- att genom upprensning och urgrävning restaurera en tidigare igenlagd, ca 780 m lång, meandrande sträcka av Höje å (norra grenen),
- att anlägga ett reglerbart dämme (ÖK mellan nivåerna +4,78 och +5,35) i befintlig åfåra (södra grenen) strax nedströms förgreningspunkten till de båda åfårorna för att omleda ett delflöde från Höje å till den återställda åsträckan (ca 50 – 90 % beroende på flöde och dämmets nivå),
- att fylla igen ca 5-10 m av befintlig åfåra, som idag förbinder de båda huvudfårorna, upp till nivån +5,90 som utgör medelhögvattenståndet,
- att anlägga två valvbroar, en över den återställda åsträckan och en över befintlig åfåra.

Det föreslås att arbetstiden för företagets genomförande fastställs till fem år efter lagakraftvunnen dom. Tiden för oförutsedd skada bör bestämmas till tio år efter arbetstidens utgång.

Sökandena yrkar verkställighetsförordnande.

ANSÖKAN

Läget för den planerade vattenverksamheten i Höje å är 1 km väster om Värpinge strax nedströms Lund, på gränsen mellan Lunds och Staffanstorps kommuner.

Sökandena äger fastigheterna där vattenverksamheten ska bedrivas och har därmed erforderlig rådighet.

På den aktuella vattendragssträckan delar Höje å upp sig i två fåror på en sträcka av drygt 200 m. Därefter övergår den i en rak kanal i ca 500 m. Fram till någon gång under första hälften av 1900-talet hade Höje å sitt huvudflöde i en meandrande fåra 70-120 m N om den befintliga kanalen. Vid denna tidpunkt fylldes denna del av åfåran delvis igen och är idag inte vattenförande. Den framträder mer eller mindre tydligt i terrängen och på sina ställen bildar den gamla fåran en avsnörd vattensamling eller våtmarksmiljö.

Höje å Vattendragsförbund, vars medlemmar utgörs av kommunerna och representanter från dikningsföretagen inom Höjeåns avrinningsområde, arbetar inom ramen för "Höjeåprojektet" sedan 1991 med vattenvårdande åtgärder. Som en del av detta projekt ingår att återställa den gamla, nu igenfyllda, meandrande sträckan av Höje å.

Den berörda sträckan omfattas inte av något markavvattningsföretag. Ca 700 m nedströms börjar "Höjeå vattenavledningsföretag av år 1899". Ca 2,9 km uppströms börjar "Vattenavledning av Höje-ån i och för torrläggning af egor hörande till Knästorp, Wesum, Stora och Lilla Bjällerup. Qvärlöf, Brågarp, Gullåkra, Hemmestorp, Flackarp, Stora Uppåkra, Källby och Klostergården uti Knästorps, Bjällerups, Brågarps, Kyrkheddinge, Uppåkra och St Peters Klosters socknar, Bara och Torna härad samt Malmöhus län åren 1896-1897". Mellan de sökandes fastigheter och detta företag är Höje å omlagd i samband med utbyggnad av reningsverk och tillhörande dammar. Ansvaret för den omlagda sträckan åvilar Lunds kommun/VASYD.

Det aktuella området ligger utanför detaljplanlagt område.

Använt höjdsystem anknyter till rikets höjdsystem RH70.

Medelvattenföringen är ca 2,5 m³/s, medan extremflödena varierar mellan 0,5 m³/s till 12,6 m³/s.

Den restaurerade åfåran (norra genen) får en längd på ca 780 m och kommer att utformas med flacka släntlutningar (1:1,25-1:3). Det totala fallet i den nya åfåran kommer att bli ca 1,5 ‰ och fördelas så att några sträckningar kommer att ges ett större fall med höge vattenhastighet och övriga sträckor får ett mindre fall med mer långsamflytande vatten. Sten och grus planeras att läggas ut på de sträckor som har större fall, vilket gynnar fisk och bottenfauna.

Genom att anlägga ett reglerbart dämme mellan nivåerna +4,78 - +5,53 i befintlig åfåra (södra grenen) strax nedströms förgreningspunkten till de båda åfårorna och anpassa den återställda åfårans (norra genen) tvärsektion, fördelas vattenflödet beroende på flöde och dämmets nivå, så att mellan 50-90 % rinner i den norra grenen. För att garantera ett vattenflöde till den södra grenen vid lågvattensituationer, förses dämnet med ett rör i botten Ø400 och VG +4,45.

Den befintliga tvärförbindelsen mellan de båda åfårorna kommer att fyllas igen upp till marknivån +5,90 på en kort sträcka närmast kanalen (södra genen), så att endast vatten vid MHQ (normal högvattenföring) eller högre kan passera.

Grävningen av den nya fåran (norra grenen) kan ske under förhållandevis torra förhållanden utan förbindelse med den befintliga fåran. Arbetena kommer att utföras under perioder med låga flöden. När vattnet släpps på i den restaurerade och nygrävda norra grenen är det oundvikligt att en grumling av vattnet kommer att ske, vilket innebär en sedimenttransport nedströms i Höje å. Denna påverkan är av tillfällig karaktär och bottenarna i den restaurerade sträckan kommer efter hand att stabiliseras. Grävningen bör ske under våren maj-juni med tanke på bl.a. öringens

reproduktion. Den totala schaktvolymen har beräknats till drygt 8000 m³. Överskottsmassor kommer att planeras ut på angränsande mark.

Lunds och Staffantorps kommuner ska bekosta allt framtida underhåll av den restaurerade åfåran (norra grenen) samt eventuellt ökat rensningsbehov av den södra grenen till följd av det minskade vattenflödet i denna. Beslut om detta har för kommunernas räkning fattats av Höje å Vattendragsförbund på styrelsemöte den 4 november 2008.

Vattenverksamheten kommer att vara nyttig då fisk och bottenfauna gynnas genom att en ny vattendragssträcka skapas; fågellivet gynnas genom att översvämningar skapas framförallt på betesmarkerna söder om den återställda fåran. Likaså återskapas hydromorfologin i ett vattendrag som under lång tid kraftigt påverkats genom olika ingrepp. Slutligen höjs rekreativvärde i Höjeådalen inom område i närheten av tätbebyggelse.

Miljökonsekvenserna blir positiva. Regleringen innebär en liten dämning i ån närmast uppströms dämnet. Dämningen har dock klingat av vid väg 108 och påverkar inga andra fastigheter än Trolleberg 1:1 och Värpinge 15:4. Denna dämning är oskadlig och utan praktisk betydelse. I norra grenen har vattennivån avpassats så att betesdriften ska kunna fungera väl samtidigt som vattennivån generellt sett ligger högre än dagens nivå i södra grenen och översvämningar av de mest låglänta, intilliggande betesmarkerna ibland förekommer. I den södra grenen kommer däremot vattennivåerna i genomsnitt att sjunka med mellan 15-50 cm.

Jämfört med ett bibehållande av dagens situation (nollalternativet) innebär ett genomförande av årestaureringen sannolikt en mindre nedsättning av naturvärdena i den södra delen till följd av det minskade vattenflödet i denna. Samtidigt innebär restaureringen att ådalen på den aktuella sträckan berikas med en ny vattenmiljö (norra grenen) som blir mer varierad än dagens rätade kanal med avseende på strömförhållanden, bottenstrukturer, släntlutning, temporära intilliggande vattensamlingar med mera. Sammantaget bedöms därmed att ett genomförande av

de föreslagna åtgärderna innebär avsevärt förbättrade förutsättningar för tillkomsten av ett rikt växt- och djurliv i och intill ån jämför med dagens förhållande.

Även med avseende på landskapsbild, kulturmiljö, rekreation, hydromorfologi och vattenkvalitet bedöms ett genomförande av restaureringen ge en mer eller mindre positiv effekt jämfört med nollalternativet. Projektet bedöms därmed även bidra till uppnåendet av vattendirektivets målsättning om god vattenstatus i Höje å.

YTTRANDEN

Fiskeriverket tillstyrker ansökan och anför i huvudsak följande.

Utifrån resultatet från elfisken i ån finns idag värdefulla sträckor för öring och grönling i den södra grenen. Dessa miljöer kommer att försämrats i och med omledningen av huvuddelen av vattnet till meanderfåran. Det är viktigt att åtgärderna totalt sett inte leder till försämrade förhållanden för fisk jämfört med de rådande. För att säkerställa detta är någon form av uppföljning av verksamheten viktig, förslagsvis med hjälp av elfisken.

Det är viktigt att de planerade åtgärderna genomförs så att negativ påverkan under byggskedet (i form av t.ex. grumling) minimeras och så att den nya åfåran utformas så att den på bästa sätt gynnar fisk. Därför bör åtgärderna utföras i samarbete med fiskeribiologisk expertis och i samråd med länsstyrelsen. Grumlande arbeten bör i första hand utföras under perioden 15 juli-15 september och vid låg vattenföring.

En återkommande tillsyn av de anlagda lekbottarna är viktig för att säkerställa funktionen. Det finns t.ex. risk för att lekbottnar försvinner med höglöden eller med tiden sedimenterar igen. Det förutsätts att utlagd sten vid erosionsskydd etc. åtminstone i de övre lagren (ca 0,2 m) utgörs av naturligt stenmaterial.

De dämmen (ett fast och ett reglerbart) som planeras att anläggas mellan den södra grenen och den norr grenen kommer att kunna utgöra vandringshinder för fisk. Åtminstone det reglerbara dämnet bör utformas så att fiskpassage möjliggörs

(genom t.ex. anläggandet av tröskel med V-format utskov eller dela upp fallet i etapper).

Bottenutskov eller motsvarande anordning bör användas för att förhindra torrläggning av den södra fåran.

Det är viktigt att byggandet av dämmena sker i torrhet. Vatten som pumpas bort från byggplatsen bör infiltreras och inte pumpas ut direkt i ån. Det är även viktigt att en naturlig vattenframrinning tillåts under arbetsperioden.

Ett eventuellt tillstånd bör innehålla regler för kontinuerlig tillsyn och underhållsansvar för det reglerbara dämmets funktion och för den nya åfåran.

Länsstyrelsen i Skåne län tillstyrker ansökan och anför i huvudsak följande.

Sökandena bör åläggas att utföra åtgärderna med minsta möjliga grumlingspåverkan nedströms. Grumlade grävningsarbeten i samband med anläggandet bör utföras vid låg vattenföring, förslagsvis under perioden 1 juni-15 september, då livet i ån lider minst skada. Sökandena bör även, i syfte att minimera grumlingspåverkan i största möjliga mån, åläggas att utföra grävningsarbetena så långt möjligt i torrhet innan den slutliga genomgrävningen sker.

Arbetena bör utföras på sådant sätt att fisk inte kan stängas in eller begravas vid utförandet av åtgärderna.

Arbetena bör ske så att betongslam och andra giftiga ämnen inte sprids i vattendraget.

Samtliga arbeten bör utföras så att ett kontinuerligt flöde upprätthålls i Høje å.

Innan sten läggs i på sträckor med större fall bör samråd ske med länsstyrelsen alternativt med fiskesakkunnig. Den sten som ska användas inom svämningszonen och som fisk kan komma i kontakt med bör bestå av natursten.

I syfte att göra dämnet passerbart för fisk, framför allt havsöring, bör man nedströms dämnet dela upp fallet i två till tre etapper genom utplacering av naturblock. Inför åtgärden bör man samråda med länsstyrelsen eller fiskesakkunnig.

Den föreslagna fördelningen av flöden kan godtas. Det bör installeras ett utskov som garanterar en minimivattenföring i den södra fåran även under lågvattenperioder för att skydda biologiska värden. Det är viktigt att utskovet utformas på så sätt att det blir relativt underhållsfritt så att det inte riskerar att sättas igen.

Ett kontrollprogram bör upprättas i samråd med länsstyrelsen.

Den återmeandrande sträckan ska tillåtas meandra fritt, såvida det inte riskerar uppstå skada på allmänna eller enskilda intressen.

Ansökan saknar uppgift om dämningseffekten vid högsta högvatten. Inte heller broarnas eventuella dämningseffekt har bedömts.

Länsstyrelsen bedömer att projektet inte strider mot strandskyddsbestämmelserna.

Enligt det aktuella landskapsbildsörordnandet för Höjeåns dalgång gäller bland annat förbud mot att utföra schaktning eller fyllning utan länsstyrelsens tillstånd. Länsstyrelsen tillstyrker att sådant tillstånd lämnas.

Ansökan bör kompletteras med en redogörelse för hur allmänhetens framkomlighet i området påverkas, t.ex. med tanke på tillträde till de föreslagna broarna.

Med hänsyn till häckande fåglar bör störande arbeten inte utföras under april till och med juni månad.

Områdena utmed ån är fornlämningsrika. I anslutning till den plats där man planerar att lägga ut överskottsmassorna finns en förhistorisk boplats vars yttre begränsning inte är fastställd. Om överskottsmassorna läggs ut ovanpå befintlig matjord finns inte något att erinra. Måste matjorden banas av kan det bli aktuellt med arkeologiska insatser. I så fall ska samråd ske med länsstyrelsens kurturmiljöenhet.

Länsstyrelsen har inget att erinra mot att tiden för anmälan av oförutsedd skada sätts till tio år. Länsstyrelsen har heller inga synpunkter angående yrkandet om verkställighetsförordnande. Sökandena bör precisera vem som är ansvarig för underhåll och tillsyns/reglering av dämmen och broar.

Miljönämnden i Lunds kommun tillstyrker ansökan med förbehållet att markarbetena ska utföras i enlighet med vad som anges i miljökonsekvensbeskrivningen under rubriken "Byggskedet", samt att den igenlagda sträckan inte fylls med miljöskadliga produkter.

Tekniska nämnden i Lunds kommun tillstyrker ansökan.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Staffantorps kommun tillstyrker ansökan.

De sökande bemöter yttrandena och anför i huvudsak följande.

Det är önskvärt med en uppföljning av de utförda åtgärderna, men det finns inte skäl att i domen ställa särskilda krav på uppföljning.

Anläggningsarbetet kommer att utföras så att grumling minimeras. Rensning och uppbyggnad av bottnar i den norra grenen kommer att utföras i torrhet. Även uppbyggnad av dämmen kommer, både av naturvårdsskäl och praktiska skäl, att så långt möjligt ske i torrhet.

Fiskeribiologisk expertis finns inom Ekologgruppen (som ansvarar för projektering och praktiskt genomförande) och kommer att engageras i arbetet. En dialog om åtgärdernas utformning kommer att hållas med länsstyrelsen.

Byggstart för de arbeten som sker i torrhet planeras till slutet av maj 2010. De ytor som berörs av detta arbete bedöms inte utgöra något mer känsligt eller exklusivt häckningsområde för fågel. Avsikten är att påsläpp av vatten till nya fåran ej ska ske förrän i juli månad vid en situation med lågt vattenflöde.

Arbetet kommer att utföras så att fisk inte riskerar att stängas in eller begravas. Betongslam eller andra giftiga ämnen kommer inte att spridas i vattnet. Ett vattenflöde i ån kommer att upprätthållas kontinuerligt under byggskedet. Fixering av den restaurerade fårans läge genom stensättning av slänter eller liknande är ej planerad.

Beträffande utläggning av sten och grus på strömsträckor kommer en dialog att hållas med länsstyrelsen innan arbetets utförande. Utlagd sten i de övre bottenlagren kommer att utgöras av natursten. Tillsyn av bottnar kommer att ske i mån av resurser på Lunds och Staffanstorps kommuner. Bottnen i ett vattendrag är dock naturligt föränderlig och sedimentation samt förflyttning nedströms av sten och grusmaterial är förlopp som redan idag förekommer i ån och som ej helt kan undvikas.

Ett rör (med diameter 400 mm) för minitappning kommer att anläggas intill dämnet för att undvika torrläggning av södra grenen. Röret bedöms fungera som ett relativt underhållsfritt bottenutskov. Vid lägre flöden bedöms fisken kunna passera genom detta rör. Vid höga flöden är vattenströmmen genom röret sannolikt för stark för de flesta fiskar, men åtminstone större öring bedöms då kunna passera över dämnet. En uppdelning av fallet i etapper är därför ej nödvändig. Uppbyggnad av sådana trappsteg bedöms vidare som mindre lämpligt med hänsyn till att dämnet är reglerbart inom ett intervall på ca 0,6 meter. Ska en fisktrappa ändå anläggas måste översta trappsteget ligga på en nivå som inte innebär ändrade dämningförhållanden uppströms heller vid en situation med maximalt avsänkt dämningnivå.

I den mån bortpumpning av vatten sker under byggskedet kommer detta att släppas ut över befintliga betesmarker i ådalen för infiltration i marken. En naturlig vattenframrinning kommer att tillåtas kontinuerligt under byggskedet.

Sökandena utgår från att frågan om tillsyns- och underhållsansvar regleras i tillstånd. Som framgår av ansökan är sökandena samt Lunds och Staffanstorps kommuner överens om att kommunerna ska ha det fulla ansvaret för tillsyn och underhåll av den norra grenen samt för ökat underhållsbehov av den södra grenen. Det sistnämnda inbegriper tillsyn och underhållsansvar för det reglerbara dämnet som är placerat i södra grenen.

Sökandena vill samtidigt påpeka att regelbunden säsongsreglering av dämnet inte är planerad. Reglermöjligheten av dämnet är till för att säkerställa att en önskvärd vattennivå i norra grenen kan erhållas i praktiken. Avsikten är att justering av nivån endast görs vid behov i ett inledande skede tills en väl fungerande nivå hittats och att dämnet därefter normalt inte ändras.

Igenläggning av den befintliga fåran är inte aktuell annat än på en sträcka av några meter där det fasta dämnet anläggs. Uppbyggnaden av detta kommer att ske med naturligt jord- och stenmaterial. Miljöskadliga produkter kommer inte att användas som fyllnadsmaterial.

Beträffande dämningseffekten uppströms dämnet är denna som högst vid låga flöden och avtar vid ökad vattenföring. Vid MHQ (liksom vid lägre flöden) bedöms dämningen vara utan praktisk betydelse. Denna bedömning gäller enligt Jordbruksverkets vattenenhet i Alnarp även vid högre flöden än MHQ.

De planerade broarna är dimensionerade för att inte orsaka skadliga dämningar. Beräknad dämning av bron i norra grenen uppgår vid MHQ till mellan 10-20 cm direkt uppströms bron. Denna dämning avtar sedan snabbt och har klingat av helt mellan sektion 3 och 2. För bron i södra grenen kommer dämningen (vid MHQ) att uppgå till mellan 20 och 30 cm närmast bron. Även i detta fall klingar dämningen

av snabbt. Vidare kommer vattennivån på hela den dämningpåverkade sträckan att bli lägre än idag till följd av det minskade flödet i södra grenen. För båda broarna bedöms dämningen som oskadlig av Jordbruksverkets vattenenhet i Alnarp.

Å-dalen är allemansrättsligt tillgänglig och allmänhetens möjlighet att ta sig fram i området på den aktuella sträckan kommer inte att försämrats till följd av projektet. Broarna som anläggs är primärt avsedda för att betesdriften i området ska fungera, men kan även användas av människor som promenerar i området.

Beträffande utplanering av massor är det sannolikt aktuellt att bana av matjorden innan massorna påförs. Samråd kommer i så fall att ske med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

DOMSKÄL

Rådighet

Sökandena har genom äganderätt till de berörda fastigheterna den erforderliga rådigheten enligt 2 kap. lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kravet på en sådan beskrivning enligt 6 kap. miljöbalken och ska därför godkännas.

Tillåtlighet

Samtliga remissmyndigheter har tillstyrkt ansökan. Miljödomstolen finner vid en samlad bedömning att det inte föreligger något hinder mot det sökta tillståndet på grund av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken, hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken, strandskyddet i 7 kap. miljöbalken, de särskilda hänsynsreglerna i 11 kap. miljöbalken eller mot balkens bestämmelser i övrigt. Tillstånd till den sökta verksamheten ska därmed lämnas.

Verksamhetsområdet omfattas genom länsstyrelsens beslut den 8 december 1971 av förordnade enligt dåvarande 19 § naturvårdslagen om tillståndsplikt för bl.a. schaktning och fyllning. Förordnandet innehåller emellertid ett uttryckligt undantag för företag vars tillåtlighet prövas enligt vattenlagen eller miljöskyddslagen. Då dessa lagar sedermera har ersatts av miljöbalken är undantaget tillämpligt i detta mål. Något tillstånd enligt förordnandet fordras därför inte.

Villkor

Sökandena har inte förslagit några villkor för tillståndet. Remissmyndigheterna har påtalat vikten av att arbetena utförs i torrhet, att ett naturligt vattenflöde kan upprätthållas under arbetstiden, att natursten bör användas till lekbottnar samt att fisk ska kunna passera dämnet. Sökandena har åtagit sig att följa dessa krav. Miljödomstolen anser att kraven bör gälla som villkor i enlighet med praxis. Det bör överlåtas åt tillsynsmyndigheten att bestämma den närmare utformningen av dämnet.

Länsstyrelsen anser att störande arbeten inte bör utföras under april till och med juni månad med hänsyn till häckande fåglar. Sökandena har invänt att de ytor som berörs av projektet inte bedöms utgöra något mer känsligt eller exklusivt häckningsområde för fågel, samt att påsläpp av vatten till den nya fåran inte ska ske förrän i juli månad vid lågt vattenflöde.

Enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845) är det förbjudet att skada eller förstöra vilda fåglars fortplantningsområden eller viloplåtar. Sökandena har att iaktta detta. Förbudet omfattar dock inte oavsiktliga tillfälliga störningar på fågellivet. Miljödomstolen bedömer att sådana störningar får accepteras i detta fall. Något särskilt villkor utöver sökandenas åtagande behövs inte.

Övrigt

Sökandena har förutsatt att frågan om underhållsansvar regleras i tillståndet. Enligt 11 kap. 17 § miljöbalken är ägaren till en vattenanläggning skyldig att underhålla den. Detta ansvar kan inte av domstolen i ett fall som detta överföras på annan. Det

finns dock inget som hindrar fastighetsägarna att avtala med annan om underhållets utförande och kostnader.

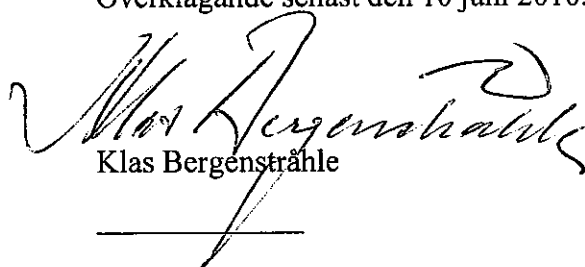
Arbetstiden och tiden för anmälan av oförutsedd skada bör bestämmas i enlighet med sökandenas yrkande.

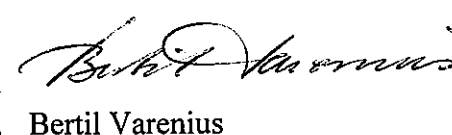
Miljödomstolen finner inte skäl att ändra den med stöd av 3 kap. förordningen (1998:940) om avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken den 23 november 2009 fastställda avgiften för målets prövning.

Det finns skäl att medge yrkandet om verkställighet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande senast den 10 juni 2010.

Klas Bergenstråhle

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Klas Bergenstråhle, ordförande, och miljørådet Bertil Varenius samt sakkunnigledamöterna Hans Eliasson och Sören Stenqvist.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I MILJÖMÅL

Den som vill överklaga miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Svea Hovrätt, Miljööverdomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till miljödomstolen och det måste ha kommit in till miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Miljööverdomstolen meddelar **prövningstillstånd**. Miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av miljödomstolens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende miljödomstolens dom enligt klagandens mening är oriktig,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Om klaganden anlitar ombud ska ombudet sända in fullmakt i original samt uppge namn, adress och telefonnummer.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Ytterligare upplysningar lämnas av miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

